A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (tizedik tanács)

2017. február 1.*

„Fellebbezés — A Bíróság eljárási szabályzatának 181. cikke — Kártérítési kereset — A Horvát Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló okmány — Az igazságügyireform-stratégiára vonatkozó kötelezettségvállalások — A bírósági végrehajtói tisztség létrehozását követően annak megszüntetése — Bírósági végrehajtókká kinevezett személyek által elszenvedett kár — A Horvát Köztársaság kötelezettségvállalásainak az Európai Bizottság általi nem vétkes nyomon követése — A kereset elutasítása — Részben nyilvánvalóan elfogadhatatlan és részben nyilvánvalóan megalapozatlan fellebbezés”

A C-239/16. P. sz. ügyben,

Ante Šumelj (lakóhelye: Zágráb [Horvátország]),

Dubravka Bašljan (lakóhelye: Zágráb),

Đurđica Crnčević (lakóhelye: Szentivánzelina [Horvátország]),

Miroslav Lovreković (lakóhelye: Kőrös [Horvátország]),

Drago Burazer (lakóhelye: Zágráb),

Nikolina Nežić (lakóhelye: Zágráb),

Blaženka Bošnjak (lakóhelye: Sv. Ivan [Horvátország]),

Bosiljka Grbašić (lakóhelye: Kőrös),

Tea Tončić (lakóhelye: Pula [Horvátország]),

Milica Bjelić (lakóhelye: Dubrovnik [Horvátország]),

Marijana Kruhoberec (lakóhelye: Varasd [Horvátország]),

Davor Škugor (lakóhelye: Sziszek [Horvátország]),

Ivan Gerometa (lakóhelye: Vrsar [Horvátország]),

Kristina Samardžić (lakóhelye: Split [Horvátország]),

Sandra Cindrić (lakóhelye: Károlyváros [Horvátország]),

Sunčica Gložinić (lakóhelye: Varasd),

* Az eljárás nyelve: horvát.

Tomislav Polić (lakóhelye: Kaštel Novi [Horvátország]),

Vlatka Pižeta (lakóhelye: Varasd)

(képviseli őket: M. Krmek odvjetnik)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. április 25-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: S. Ječmenica és M. G. Wils, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: M. Berger (előadó) tanácselnök, A. Borg Barthet és E. Levits bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a Bíróság eljárási szabályzata 181. cikkének megfelelően, indokolt végzéssel kerül sor,

meghozta a következő

Végzést

1 Fellebbezésükkel Ante Šumelj, Dubravka Bašljan, Đurđica Crnčević, Miroslav Lovreković, Drago Burazer, Nikolina Nežić, Blaženka Bošnjak, Bosiljka Grbašić, Tea Tončić, Milica Bjelić, Marijana Kruhoberec, Davor Škugor, Ivan Gerometa, Kristina Samardžić, Sandra Cindrić, Sunčica Gložinić, Tomislav Polić és Vlatka Pižeta az Európai Unió Törvényszéke 2016. február 26-i Šumelj és társai kontra Bizottság ítéletének (T-546/13, T-108/14 és T-109/14, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2016:107) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az őket amiatt ért kár megtérítése iránti keresetüket, hogy az Európai Bizottság vétkesen járt el a Horvát Köztársaság csatlakozási kötelezettségvállalásai tiszteletben tartásának ellenőrzése során.

I. Az uniós jog

2 Az Európai Unió tagállamai és a Horvát Köztársaság közötti, a Horvát Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés (HL 2012. L 112., 10. o., a továbbiakban: csatlakozási szerződés) mellékletét képező, a Horvát Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai

Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés kiigazításáról szóló okmány (HL 2012. L 112., 21. o., a továbbiakban: csatlakozási okmány) 36. cikke ekképpen rendelkezik:

„(1) A Bizottság szorosan nyomon követi a Horvátország által a csatlakozási tárgyalások során tett valamennyi kötelezettségvállalást, köztük azokat is, melyeket a csatlakozás időpontját megelőzően vagy a csatlakozás időpontjára kell teljesíteni. A bizottsági ellenőrzés a következőket foglalja magában: rendszeresen naprakésszé tett ellenőrző táblázatok, az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről a Horvát Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodás […] keretében folytatott párbeszéd, szakértői értékelési missziók, az előcsatlakozási gazdasági program, költségvetési jelentések, és adott esetben korai figyelmeztető levelek a horvát hatóságoknak. 2011 őszén a Bizottság az elért eredményekről szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. 2012 őszén a Bizottság átfogó ellenőrző jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az ellenőrzési folyamat egésze során a Bizottság felhasználja továbbá a tagállamoktól származó, valamint – adott esetben – figyelembe veszi a nemzetközi szervezetek és a civil társadalmi szervezetek által benyújtott információkat.

A Bizottság által végzett ellenőrzésnek különösen a Horvátország által az igazságszolgáltatáshoz és az alapvető jogokhoz (VII. melléklet) kapcsolódóan tett kötelezettségvállalásokat kell előtérbe helyeznie, amely vállalások része, hogy az országnak egyre jobb eredményeket kell felmutatnia az igazságügyi reform és az igazságszolgáltatás hatékonysága, a háborús bűnökkel kapcsolatos ügyek pártatlan kezelése, valamint a korrupció elleni küzdelem terén.

[…]

A Bizottság – rendszeres ellenőrző táblázatainak és jelentéseinek szerves részeként – Horvátország csatlakozásáig hathavonta értékelést fog készíteni azokról a kötelezettségvállalásokról, amelyeket Horvátország e területeket illetően tett.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel meghozhat minden szükséges intézkedést, amennyiben az ellenőrzési folyamat során felmerülnek aggodalomra okot adó kérdések. […]”

3 A csatlakozási okmány „A Horvát Köztársaság által a csatlakozási tárgyalások során tett konkrét kötelezettségvállalások (a csatlakozási okmány 36. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említettek szerint)” című VII. mellékletében szereplő 1. sz. kötelezettségvállalás (a továbbiakban: 1. sz. kötelezettségvállalás) értelmében a Horvát Köztársaság köteles „[a]z igazságügyi reformra vonatkozó stratégia és cselekvési terv eredményes végrehajtásának a további biztosítás[ár]a”.

4 A csatlakozási szerződés 3. cikkének (5) bekezdése szerint a csatlakozási okmány 36. cikkét az említett szerződés aláírásának időpontjától, azaz 2011. december 9-től kell alkalmazni.

II. A jogvita előzményei

5 A jogvitának a megtámadott ítélet 4–32. pontjában ismertetett előzményei a következőképpen foglalhatók össze.

6 A Horvát Köztársaság uniós csatlakozása céljából a csatlakozási tárgyalásoknak az „Igazságszolgáltatás és alapvető jogok” című 23. fejezetére vonatkozó tárgyalásokat 2010. június 30-án kezdték meg.

7 A többek között a „bírósági végrehajtói” szakma bevezetését előíró igazságügyi reformra vonatkozó cselekvési terv (a továbbiakban: 2010. évi cselekvési terv) meghosszabbítása keretében a horvát parlament 2010. november 23-án elfogadta az Ovršni zakont (végrehajtási törvény) és a Zakon o

javnim ovršiteljimat (bírósági végrehajtókról szóló törvény), amely a bírósági határozatok végrehajtásának új rendszerét vezette be. Úgy határoztak azonban, hogy a bírósági végrehajtókról szóló törvény több rendelkezése egy későbbi időpontban lép hatályba. A horvát parlament továbbá 2010. december 15-én elfogadta a 2011–2015-ös időszakra irányadó igazságügyi reformra vonatkozó stratégiát (a továbbiakban: a 2011–2015-ös igazságügyireform-stratégia), amelynek értelmében többek között a bírósági határozatok végrehajtását a bíróságok helyett a bírósági végrehajtókra kell bízni.

8 Miután 2011. augusztus 19-én nyilvános pályázati felhívást tettek közzé a bírósági végrehajtók horvát igazságügy-minisztérium által történő kinevezése céljából, a fellebbezőket, akik sikeresen teljesítették a szóban forgó versenyvizsgát, bírósági végrehajtókká nevezték ki és engedélyt kaptak tevékenységük megkezdésére.

9 Az Unió tagállamai és a Horvát Köztársaság közötti csatlakozási szerződést, amelyet a Horvát Köztársaság 2012 januárjában ratifikált, 2012. április 24-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A csatlakozási szerződés mellékletét képező csatlakozási okmány a 36. cikkében úgy rendelkezik, hogy a Bizottság nyomon követi azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyeket a Horvát Köztársaság a csatlakozási tárgyalások során tett.

10 2011. december 22-én a horvát parlament úgy határozott, hogy elhalasztja a végrehajtási törvény és a bírósági végrehajtókról szóló törvény alkalmazását. A horvát hatóságok 2012 májusában magyarázatokat adtak a Bizottságnak a bírósági határozatok végrehajtási rendszerének reformját, valamint a vonatkozó törvényjavaslatokat illetően. 2012. június 21-én ismét elhalasztották a bírósági végrehajtókról szóló törvény hatálybalépését. Végül a 2012. szeptember 28-i törvény hatályon kívül helyezte a bírósági végrehajtókról szóló törvényt, és 2012. október 15-én megszüntette e szakmát.

11 2013. március 26-i jelentésében a Bizottság megállapította, hogy a Horvát Köztársaság új jogszabályt fogadott el az ítéletek végrehajtása területén annak érdekében, hogy biztosítsák a bíróság határozatok végrehajtását és csökkentsék az ítéletek végrehajtásával kapcsolatos ügyhátralékot. 2013. április 22-én az Európai Unió Tanácsa üdvözölte a Bizottság ezen ellenőrző jelentését.

12 A Horvát Köztársaság 2013. július 1-jén az Unió tagjává vált.

III. A Törvényszék előtti kereset és a megtámadott ítélet

13 A Törvényszék Hivatalához 2013. szeptember 20-án (T-546/13. sz. ügy) és 2014. február 17-én (T-108/14. és T-109/14. sz. ügy) benyújtott keresetleveleikkel a fellebbezők keresetet indítottak az általuk állítólagosan elszenvedett károk miatt fennálló uniós felelősség megállapítása, valamint az említett károk összegének megállapítása iránt.

14 A Törvényszék 2014. május 5-i végzésével a T-546/13., a T-108/14. és a T-109/14. sz. ügyet az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az eljárást befejező határozat meghozatala céljából egyesítette.

15 A Törvényszék a megtámadott ítéletben a kereseteket mint megalapozatlanokat elutasította.

IV. A felek kérelmei

16 Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:

– adjon helyt a fellebbezésük alátámasztására felhozott érveknek, és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére;

17 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– elsődlegesen utasítsa el a fellebbezést mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant;

– másodlagosan utasítsa el a fellebbezést mint nyilvánvalóan megalapozatlant, és

– a fellebbezőket kötelezze az eljárási költségek viselésére.

V. A fellebbezésről

18 Fellebbezésük alátámasztására a fellebbezők lényegében két, a csatlakozási okmány 36. cikknek megsértésére, valamint az EUSZ 13. cikk és az EUSZ 17. cikk megsértésére alapított jogalapra hivatkoznak.

19 Az eljárási szabályzat 181. cikke értelmében, ha a fellebbezés teljes egészében vagy részben nyilvánvalóan elfogadhatatlan, illetve nyilvánvalóan megalapozatlan, azt a Bíróság az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően indokolt végzéssel teljes egészében vagy részben, a szóbeli szakasz megnyitása nélkül bármikor elutasíthatja.

20 A jelen esetben e lehetőséget kell alkalmazni.

A. Az első, a csatlakozási okmány 36. cikkének megsértésére alapított jogalapról

21 A fellebbezők első jogalapjukban lényegében azt állítják, hogy – a Törvényszék megállapításával szemben – a Bizottságnak a csatlakozási okmány 36. cikke (1) bekezdésének megfelelően meg kellett volna állapítania, hogy a horvát hatóságok nem tartották tiszteletben a kötelezettségvállalásaikat a bírósági végrehajtókról szóló törvény elhalasztásával, majd hatályon kívül helyezésével, valamint a Bizottságnak ugyanezen cikk (2) bekezdése alapján javaslatot kellett volna tennie a Tanácsnak a szükséges intézkedésekre. A Törvényszék ugyanis tévesen ítélte meg úgy, hogy az 1. sz. kötelezettségvállalás nem meghatározott igazságügyireform-stratégiára, illetve cselekvési tervre irányul.

22 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 46–48. pontjában a Törvényszék lényegében megállapította, hogy az 1. sz. kötelezettségvállalás, amely előírja, hogy a Horvát Köztársaság köteles az igazságügyi reformra vonatkozó stratégia és cselekvési terv eredményes végrehajtásának további biztosítására, nem meghatározott igazságügyireform-stratégiára, illetve cselekvési tervre irányul. Az e kötelezettségvállalásban szereplő általános fordulatokat az magyarázza, hogy a csatlakozási okmány aláírásának időpontja és a tényleges csatlakozás időpontja közötti időszakot, illetve különösképpen a csatlakozási tárgyalások során tett kötelezettségvállalások ezen időszak alatti nyomon követését az uniós hatóságok és a csatlakozó állam hatóságai közti rendszeres egyeztetés jellemzi. Ezen egyeztetések szükségszerűen mindkét oldalról történő kiigazítást jelentenek.

23 A megtámadott ítélet 49–51. pontjában a Törvényszék továbbá többek között úgy ítélte meg, hogy a csatlakozási okmány VII. mellékletében említett reformstratégia és cselekvési terv nem kizárólag a 2011–2015-ös igazságügyireform-stratégiára és a 2010. évi cselekvési tervre utalt, e cselekvési terv lényegében rövid távú, 2010-ben megvalósítandó célkitűzéseket állapított meg, azt szükségszerűen egy új tervnek kellett követnie a tényleges csatlakozás időpontjáig, és hogy az 1. sz. kötelezettségvállalásból tehát egyáltalán nem következik a horvát hatóságoknak a bírósági végrehajtói tisztség létrehozatalára vonatkozó kötelezettsége.

24 Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket (lásd különösen: 2015. március 5-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, C-220/14 P, EU:C:2015:147, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Nem tesz eleget e követelményeknek az olyan jogalap, amely nem tartalmaz annak bizonyítására vonatkozó jogi érvelést, hogy mely tekintetben alkalmazta a Törvényszék tévesen a jogot, és amely egyszerűen az első fokon előterjesztett keresetlevél újbóli felülvizsgálatára irányuló kérelemnek minősül, és ezáltal megsérti az Európai Unió Bíróságának alapokmányában és eljárási szabályzatában foglalt követelményeket (lásd ebben az értelemben: 2007. szeptember 13-i Il Ponte Finanziaria kontra OHIM ítélet, C-234/06 P, EU:C:2007:514, 45. és 46. pont).

25 Emellett az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből és az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből következik, hogy kizárólag a Törvényszék rendelkezik hatáskörrel egyrészt a tényállás megállapítására – kivéve, ha megállapításainak anyagi pontatlansága a hozzá benyújtott eljárási iratokból ered –, másrészt a tények értékelésére. Amint a Törvényszék megállapította vagy értékelte a tényállást, a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az említett 256. cikk értelmében a tények jogi minősítésének és az abból a Törvényszék által levont jogkövetkezményeknek a felülvizsgálatára (lásd különösen: a Bíróság elnökének 2015. október 6-i Cap Actions SNCM kontra Bizottság végzése, C-418/15 P(I), EU:C:2015:671, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26 Márpedig a jelen jogalap keretében egyfelől a fellebbezők nem hoztak fel egyetlen olyan pontos jogi érvet sem, amely a Törvényszék téves jogalkalmazását bizonyítaná. Azon állításra szorítkoznak ugyanis, hogy a Törvényszék ilyen hibát vétett, amikor a megtámadott ítélet 47–51. pontjában megállapította, hogy az 1. sz. kötelezettségvállalás nem meghatározott igazságügyireform-stratégiára, illetve cselekvési tervre irányul. Nem hoznak fel azonban egyetlen konkrét érvet sem a Törvényszék által a megtámadott ítélet fent említett pontjaiban elkövetett hiba azonosítására.

27 Másfelől, amennyiben a fellebbezők fellebbezésük 9. pontjában ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy a Horvát Köztársaság a 2011–2015-ös igazságügyireform-stratégián és a 2010. évi cselekvési terven kívül nem fogadott el másik igazságügyireform-stratégiát vagy cselekvési tervet, nem fejtik ki, hogy ez mennyiben befolyásolhatta a Törvényszék által a megtámadott ítélet 47–51. pontjában tett megállapítások megalapozottságát. Ezen érvek mindenestre valójában a Törvényszék által tett tényértékelések vitatására irányulnak, anélkül hogy megállapítást nyert volna, hogy a Törvényszék elferdítette e tényeket.

28 Mindezekre tekintettel az első jogalapot mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant el kell utasítani.

B. A második, az EUSZ 13. cikk és az EUSZ 17. cikk megsértésére alapított jogalapról

29 A fellebbezők második jogalapjukban lényegében azt kifogásolják, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg egyrészt azt, hogy az EUSZ 13. cikk nem volt releváns a jelen ügyben, másrészt azt, hogy a Bizottság – mivel nem keltett megalapozott várakozásokat a fellebbezőkben – nem sértette meg sem az EUSZ 13. és EUSZ 17. cikket, sem pedig a bizalomvédelem elvét. Azt állítják, hogy a Bizottság a jogbiztonság általános elvének megsértésével az EUSZ 13. cikket is megsértette. Emellett ezen intézmény – mivel nem az EUSZ 17. cikknek megfelelően járt el különösen azáltal, hogy nem felügyelte az uniós jog Horvát Köztársaság általi helyes alkalmazását – e cikket is megsértette. A fellebbezők szerint ugyanis a csatlakozási szerződés, mivel előírja ezen állam számára a bírósági végrehajtói tisztség létrehozatalának kötelezettségét, biztosítja számukra többek között a munkához való jogot, és így jogosan várhatták el, hogy betölthetik azon tisztséget, amelyre kinevezték őket.

30 E jogalappal kapcsolatban elegendő megállapítani, hogy a fellebbezők által annak alátámasztására felhozott valamennyi érv azon az előfeltevésen nyugszik, hogy a csatlakozási okmány 36. cikke előírta a horvát hatóságok számára a bírósági végrehajtói tisztség létrehozatalára vonatkozó kötelezettséget. Márpedig, amint a jelen végzés 23. pontjából következik, a Törvényszék anélkül állapította meg e kötelezettség hiányát, hogy a fellebbezők meg tudták volna cáfolni e megállapítást. Következésképpen e jogalap nyilvánvalóan megalapozatlan.

31 A fenti megfontolások összességéből következően a jelen fellebbezés alátámasztására felhozott mindkét jogalapot el kell utasítani, és ezért a fellebbezést – részben mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant és részben mint nyilvánvalóan megalapozatlant – egészében el kell utasítani.

VI. A költségekről

32 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőket, mivel pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság Ante Šumeljt, Dubravka Bašljant, Đurđica Crnčevićet, Miroslav Lovrekovićet, Drago Burazert, Nikolina Nežićet, Blaženka Bošnjakot, Bosiljka Grbašićot, Tea Tončićot, Milica Bjelićet, Marijana Kruhoberecet, Davor Škugort, Ivan Gerometát, Kristina Samardžićot, Sandra Cindrićet, Sunčica Gložinićot, Tomislav Polićot és Vlatka Pižetát kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások